Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wstęp do historii języka niemieckiego, PG_00188851		
Kierunek studiów	Filologia germańska (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2028/2029
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	3	Język wykładowy	niemiecki niemiecki 90% polski 10%
Semestr studiów	6	Liczba punktów ECTS	1.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Germańskiej -> Zakład Języka Niemieckiego i Translatoryki		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Anna Socka	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15

W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	15	1.0	9.0	25

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest dostarczenie studentom podstawowej wiedzy w zakresie historii języka niemieckiego oraz mechanizmów zmian językowych (głównie w systemie gramatycznym i leksykalnym). Wiedza ta powinna umożliwić im rozumienie i analizę tekstów pochodzących z wcześniejszych etapów rozwoju języka a także zjawisk występujących współcześnie w języku standardowym oraz jego odmianach regionalnych.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[FGL3_W07] Ma zaawansowaną wiedzę dotyczącą kompleksowej natury języka niemieckiego oraz jego funkcjonowania w różnych zakresach komunikacji i jego historycznego rozwoju.	zna genealogię niemczyzny i jej miejsce wśród języków indoeuropejskich i germańskich, zna i rozumie podstawowe mechanizmy zmian zachodzących w niemczyźnie na przestrzeni dziejów na płaszczyźnie fonetycznej, fleksyjnej, składniowej oraz w zakresie leksyki,	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
[FGL3_W01] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metodologie, teorie i terminologię, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu językoznawstwa mające zastosowanie w badaniach nad językiem niemieckim	zna metody, podstawowe teorie i terminologię językoznawstwa diachronicznego	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

<table>
<tr><td>Treści przedmiotu</td><td>1. Synchroniczne vs. diachroniczne spojrzenie na język. Indoeuropejska rodzina językowa.
Język pragermański i I przesuwka spółgłoskowa. II przesuwka spółgłoskowa i powstanie języka wysokoniemieckiego. Główne dialekty niemczyzny.

2. Główne cechy fonetyczne, morfologiczne, składniowe i leksykalne na przykładzie wybranych tekstów w języku starowysokoniemieckim, średniowysokoniemieckim, wczesnonowowysokoniemieckim, nowowysokoniemieckim.

3. Gramatykalizacja i jej przykłady w niemczyźnie.

4. Kontakty językowe w leksyce i puryzm językowy w dziejach niemczyzny. Z historii ortografii i ortofonii.

5. Język dolnoniemiecki jako język Hanzy. Kolonizacja wschodnia i jej dialekty. Elementy dziejów językowych Gdańska i Pomorza od XII do XIX wieku.

6. Wybrane historyczne kroje pisma.</td></tr>
<tr><td>Wymagania wstępne i dodatkowe</td><td>Znajomość języka niemieckiego umożliwiająca podążanie za tokiem wykładu; znajomość podstawowej terminologii językoznawczej oraz subsystemów współczesnego standardowego języka niemieckiego, podstawowa orientacja w historii niemieckiego obszaru językowego.</td></tr>
<tr><td>Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się</td><td>
<table>
<tr><th>Sposób oceniania (składowe)</th><th>Próg zaliczeniowy</th><th>Składowa oceny końcowej</th></tr>
<tr><td>test lub wypowiedzi podczas wykładu konwersatoryjnego</td><td>51.0%</td><td>10.0%</td></tr>
<tr><td>pisemny test z pytaniami typu multiple choice oraz pytaniami otwartymi</td><td>51.0%</td><td>90.0%</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Zalecana lista lektur</td><td>
<table>
<tr><td>Podstawowa lista lektur</td><td>• Ernst, Peter, 2009. Deutsche Sprachgeschichte: eine Einführung in die historische Sprachwissenschaft des Deutschen. Wien: WUV.
• Morciniec, Norbert, 2021. Historia języka niemieckiego. Wrocław: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Filologicznej we Wrocławiu.</td></tr>
<tr><td>Uzupełniająca lista lektur</td><td>• Janus, Dominika, 2023, Der Tod in Danzig. Danziger Leichenpredigten (1586-1746) aus textlinguistischer Sicht. Göttingen: V&R unipress.
• Łopuszańska Grażyna, 2013, Danziger Umgangssprache und ihre Spezifik. Frankfurt am Main: Peter Lang Verlag.
• Schuppener, Georg, 2014. Basiswissen Sprachgeschichte. Leipzig: Hamouda.
• Szczepaniak, Renata, 2009. Grammatikalisierung im Deutschen. Eine Einführung. Tübingen: Narr.
• Speyer, Augustin, 2010. Deutsche Sprachgeschichte. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.
• Wegera, Klaus-Peter / Schutz-Balluff, Simone / Bartsch, Nina, 2016. Mittelhochdeutsch als fremde Sprache. Eine Einführung für das Studium der germanistischen Mediävistik. Berlin: Erich Schmidt.
• Wolff, Gerhard, 1990, Deutsche Sprachgeschichte. Tübingen: Franke.</td></tr>
<tr><td>Adresy eZasobów</td><td></td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania</td><td>Erklären Sie die Begriffe Lehnbedeutung, Lehnschöpfung, Lehnübertragung, Lehnübersetzung, Lehnwort und geben Sie Beispiele aus dem Ahd.</td></tr>
<tr><td>Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu</td><td>Nie dotyczy</td></tr>
</table>

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.